

การขับเคลื่อนกระบวนการ PLC
(Professional Learning Community)
สู่สถานศึกษา

ดร.อนันต์ พันนึก

วัตถุประสงค์

- ❧ สร้างความตระหนักในการขับเคลื่อนการดำเนินการ PLC ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษา
- ❧ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจกระบวนการ PLC แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ
- ❧ ฝึกปฏิบัติการดำเนินการตามกระบวนการ PLC

คำถามที่ต้องหาคำตอบ

- ❧ ที่มาของ PLC
- ❧ PLC คืออะไร
- ❧ ทำไมต้องใช้ PLC
- ❧ กระบวนการ PLC ทำอย่างไร
- ❧ การขับเคลื่อน PLC ต้องทำอย่างไร

นพ.ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์

PLC

จะขอเลื่อนวิทยฐานะ **ต้องอ่าน!**
การอบรมตามหลักสูตร PLC
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

PLC

NO

รูปแบบการสอน วิธีสอน

NO

รูปแบบการอบรม

NO

การประชุมครู

NO

การพัฒนาครูที่ผู้บริหารคิดขึ้น

NO

การให้โรงเรียนเป็นแห่งฝึกอาชีพให้ชุมชน

DuFour (๒๐๐๓)

ผู้ถือเป็นบิดาของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

PLC ไม่ใช่โปรแกรมหรือหลักสูตร แต่เป็นแนวทางการดำเนินการที่ช่วยให้เกิดพลังในการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนทุกระดับ ครูผู้สอนรวมทั้งบุคลากรในโรงเรียนจะต้องมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นมากกว่าให้ความสำคัญกับการสอน นอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญกับการร่วมมือรวมพลัง การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จภายใต้เป้าหมายเดียวกัน โดยอาศัยการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

“ชุมชนการปฏิบัติ” (Community of Practice : CoP)

☞ ตามแนวคิดการจัดการความรู้ KM

(Knowledge management)

☞ **ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ** คือ กระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงโดยเรียนรู้จากการปฏิบัติ (CoP) ของครู ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงจากหน้างาน หรือ bottom up อาจกล่าวได้ว่าชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพก็คือ ชุมชนการปฏิบัติของครูนั่นเอง

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC)

Professional Learning Community

☞ **ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ** หมายถึง กระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลง โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มบุคคลที่มาร่วมกัน เพื่อทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน

โดยมีวัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกัน วางเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน และตรวจสอบ สะท้อนผลการปฏิบัติทั้งในส่วนบุคคลและผลที่เกิดขึ้นโดยรวม ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์วิจารณ์ การทำงานร่วมกัน การร่วมมือรวมพลัง โดยมุ่งมั่นและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

เครื่องมือสำหรับครูใช้รวมตัวกันเป็นชุมชน (Community) ทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ในการปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นการปฏิรูปที่เกิดจากภายใน คือ ครูรวมตัวกันดำเนินการ และเสริมแรงกันทั้งภายในและภายนอก

คุณลักษณะชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การมุ่งเน้น
กระบวนการ
เรียนรู้

การ
แลกเปลี่ยน
เรียนรู้

การสะท้อน
ผลการ
ปฏิบัติงาน

การ
ร่วมมือ
รวมพลัง

การมุ่งเน้น
กระบวนการ
เรียนรู้

การ
ทำงาน
ร่วมกัน

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

- ❧ ให้ความสำคัญ การเรียนรู้ของผู้เรียน
- ❧ ยอมรับว่าการสอนและการปฏิบัติงานของครูมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
- ❧ เปิดใจและเชื่อมั่นในการเรียนรู้ร่วมกัน
- ❧ มีจุดประสงค์ร่วมกันในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
- ❧ สร้างบรรยากาศความร่วมมือร่วมใจ
- ❧ สร้างความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรและความไว้วางใจ
- ❧ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่นด้วยทัศนคติ เชิงบวก

องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้

- ❧ **การมีวิสัยทัศน์ร่วม** (Shared Vision)
- ❧ **ความเป็นทีมร่วมแรงร่วมใจ** (Collaborative Teamwork)
- ❧ **ความมีภาวะผู้นำร่วม** (Shared Leadership)
- ❧ **มีการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ** (Professional learning and development)
- ❧ **เป็นชุมชนกัลยาณมิตร** (Caring community)

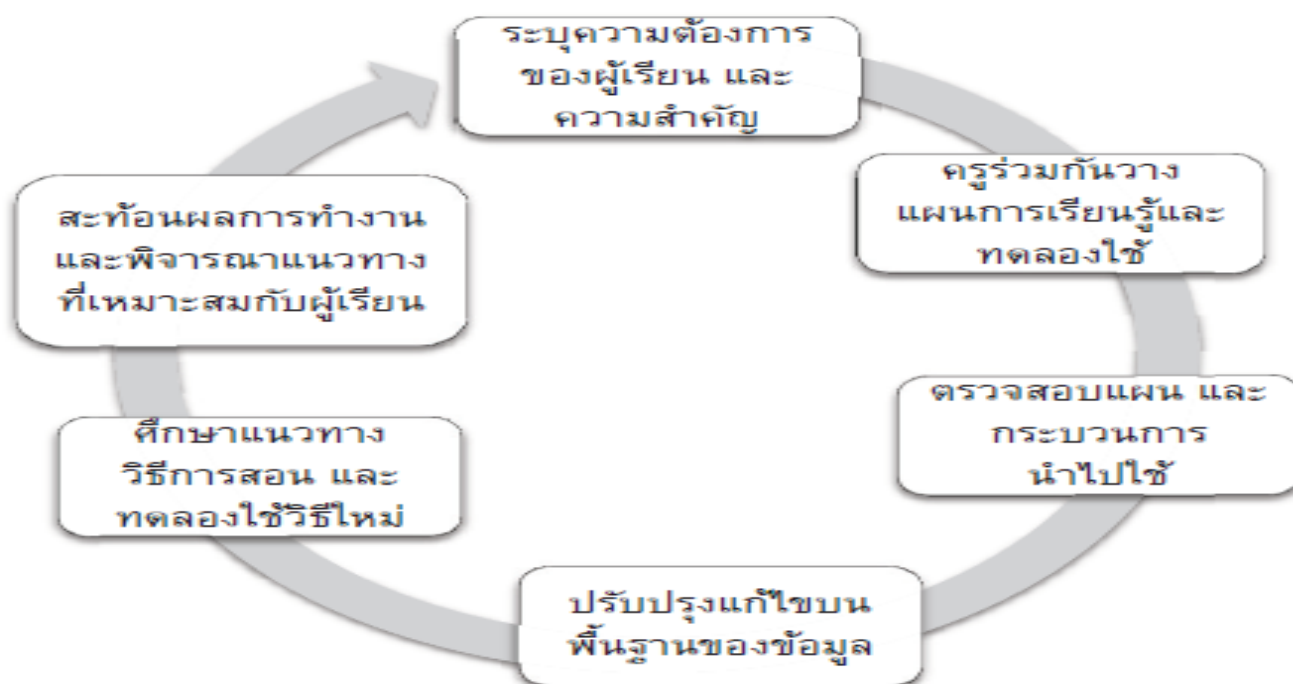

แนวทางในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

- ❧ ครูและสมาชิกในกลุ่ม ร่วมกันระบุเป้าหมาย การเรียนรู้ของผู้เรียน หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ
- ❧ ครูผู้สอนและสมาชิกในกลุ่ม ร่วมกันการสะท้อนผลการปฏิบัติการสอนการจัดการเรียนรู้ และสิ่งที่มีผลกระทบกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
- ❧ ครูผู้สอนและสมาชิกในกลุ่ม ร่วมกันพิจารณาและตัดสินใจเลือกแนวทางที่ควรจัด ให้กับผู้เรียน

วงจรการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

แผนภาพที่ 1.2 วงจรการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ดัดแปลงจาก: Luis Martinez อ้างถึงใน Hord, Roussin & Sommers, 2010

สรุป ตัวบ่งชี้ของ PLC

๑. เป้าหมายของ PLC มุ่งเป้าหมายที่การเรียนรู้

๒. มีการรวมกลุ่มและเรียนรู้ในเรื่องเดียวกัน
ตามปัญหา หรือเป้าหมายของกลุ่ม

๓. มีงานที่ต้องปฏิบัติจากการรวมกลุ่ม ที่แสดงถึงการพบกัน มีการสะท้อน
ผล ปรับปรุง และนำไปใช้ใหม่

๔. ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ และช่วยกันปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การขับเคลื่อน PLCระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา

กำหนดแผนการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา

การขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่การปฏิบัติในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษา

กำกับ ติดตาม นิเทศและประเมินผล

สรุปและรายงานผลการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียนและยกย่องเชิดชูเกียรติขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา

การขับเคลื่อน PLC ระดับสถานศึกษา

แต่งตั้ง
คณะกรรมการ
ขับเคลื่อน
กระบวนการ
PLC

กำหนด
แผนการ
ขับเคลื่อน
กระบวนการ
PLC

การ
ขับเคลื่อน
กระบวนการ
PLC
สู่
การปฏิบัติ
ในสถาน
ศึกษา

กำกับ
ติดตาม
นิเทศและ
ประเมิน
ผล

สรุป
รายงาน
ผลการ
ดำเนิน
การ

แลกเปลี่ยน
เรียนรู้
ถอด
บทเรียน
และ
ยกย่อง
เชิดชูเกียรติ
การ
ดำเนินการ
PLC
ใน
สถานศึกษา

การนำ PLC ไปปฏิบัติ

ระดับสถานศึกษา

ช่วยให้เกิดการรวมตัวกันเรียนรู้ของกลุ่มครู และมีบรรยากาศในการเรียนรู้ที่มีความเป็นกัลยาณมิตรและพึ่งพาอาศัยกัน จนเกิดเป็นวงจรการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของครูอย่างต่อเนื่อง

เกิดการมองเห็นงานของตนจากการเรียนรู้วิธีการทำงานของคนอื่นด้วย

กระบวนการ PLC ในสถานศึกษา

- ❧ ค้นหาปัญหา
- ❧ หาสาเหตุ
- ❧ เลือกแนวทางแก้ปัญหา
- ❧ ออกแบบกิจกรรม/รูปแบบหรือวิธีการแก้ปัญหา
- ❧ นำกิจกรรม/รูปแบบหรือวิธีการแก้ปัญหาลงปฏิบัติ
- ❧ สรุปรายงานและสะท้อนผล
- ❧ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การบันทึกผล PLC (Log Book)

- ๑ บันทึกผลการดำเนินการ PLC ครั้งที่ ...../.....
- ๑ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.
- ๑ สถานที่ .....
- ๑ ผู้เข้าร่วม PLC
- ๑ ผลการดำเนินการ
  - ๑ ปัญหา
  - ๑ สาเหตุปัญหา
  - ๑ แนวทางแก้ไขปัญหา
  - ๑ ออกแบบกิจกรรม/นวัตกรรม/รูปแบบการแก้ไขปัญหา
  - ๑ การนำสู่การปฏิบัติการแก้ปัญหา (ระบุวัน เดือนปี)
  - ๑ รายงานและสะท้อนผลการดำเนินการ (AAR)
  - ๑ ข้อเสนอแนะสู่การปฏิบัติที่ดีขึ้น

PLC ความสำเร็จต้องการให้ครูพัฒนาการสอน

ใบงาน
โดยใช้ PLC (Professional Learning Community)

ใบงาน และ Logbook

PLC WORKSHOP 1

- ๑ จัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ ชุมชนละ 8-10 คน โดยระบุชื่อชุมชน
- ๑ เลือกผู้นำชุมชนแห่งการเรียนรู้ แล้วมอบหมายหน้าที่ให้สมาชิกในชุมชน
- ๑ กิจกรรมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ ผู้นำและสมาชิกในชุมชนร่วมกันดำเนินการ ดังนี้
  - ๑ ค้นหาปัญหา /(เป้าหมายความสำเร็จที่ต้องการ)
  - ๑ วิเคราะห์สาเหตุ
  - ๑ เลือกแนวทางแก้ปัญหา
  - ๑ ออกแบบกิจกรรม/รูปแบบหรือวิธีการแก้ปัญหา
  - ๑ นำเสนอกิจกรรม/รูปแบบหรือวิธีการแก้ปัญหาสู่ปฏิบัติ

PLC WORKSHOP 2

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลจากการดำเนินการกิจกรรมของแต่ละ
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดย

ผู้นำและสมาชิกต่างๆ เดินเยี่ยมชมผลงานของชุมชนอื่นพร้อม
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน โดยมีผู้นำและสมาชิกในชุมชน
ร่วมกันนำเสนอเพื่อให้ชุมชนอื่นได้เรียนรู้

PLC WORKSHOP 3

ณ คณะกรรมการกลางคัดเลือกผลงานดีเด่นจาก
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อ
นำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ พร้อมยกย่องชมเชย

